

[Kirsten Gloerfelt-Tarp.]

vi naturligt sammenligner os med, f. eks. Norge og Sverige, været en pensionsordning, som sikrede en pension ved afgang på grund af alder eller svagelighed eller anden tjenestemanden utilregnelig årsag, f. eks. stillingens nedlæggelse. Løn og pension har bestandig måttet ses i sammenhæng. Det stod imidlertid alle kommissionsmedlemmerne klart, at en sanering af pensionsordningen måtte finde sted, og at man tillige burde tage folkepensionsordningen af 1956 i betragtning. På grund af den på mange områder uheldige ordning med de forskellige ordinære og ekstraordinære tillæg som følge af prisudviklingen siden 1946 er forholdet mellem lønninger og pensioner i mange tilfælde forrykket, ligesom pensionens størrelse ikke tilstrækkeligt varierer med lavere og højere pensionsalder. Også det meget lille bidrag, tjenestemændene efterhånden selv betalte til pensionen, har ofte været kritiseret.

Disse uheldige forhold rådes der nu bod på. Bidraget vil således udgøre en fast del af bruttolønnen. Det vil fremtidig kunne betale sig at blive i tjenesten, til man når den alder, der i sig selv berettiger til afsked, og denne alder sættes op fra 65 til 67 år, således at den følger reglerne for retten til folkepensionens mindstebeløb. For visse grupper som sygeplejersker og militære tjenestemænd gælder der dog som hidtil særlige regler.

Tjenestemændene betaler fortsat som den øvrige befolkning det særlige bidrag til folkepensionen, men får i modsætning til tidligere ret til at oppebære folkepensionens mindstebeløb. Resultatet bliver, at tjenestemandspensionen for talmæssigt store grupper nedsættes i forhold til, hvad den er nu, ligesom den vil blive væsentligt reduceret for dem, der forlader tjenesten tidligt. Men reduktionen opvejes dog i visse tilfælde ved retten til folkepensionens mindstebeløb, når 67 års alderen nås.

Saneringsbestrebelse har ikke kunnet gå uden om enkepensionerne, som, det må indrømmes, på grund af de ofte omtalte ordinære og ekstraordinære tillægsordninger var blevet af en størrelsesorden, der ikke var forudsat i 1946. Det vil her navnlig være de unge enker, der bliver dårligere stillet end under den nugældende ordning.

Til gengæld sker der en betydelig forhøjelse af børnepensionstillæggene — og også af børnepensionerne — hvorfor jeg kan anbefale det foreslåede ligesom den bestemmelse, at der bliver givet den unge enke, som ikke er pensionsberettiget, en ret til 2 års løn.

Spørgsmålet om enkemandspension, som for så vidt ville være et konsekvent led i en fuld gennemførelse af ligelønsprincippet, har vi, som det ærede medlem hr. Holger Eriksen omtalte, måttet lade ligge. Når vi har måttet lade det ligge, hænger det sammen med, at der er et almindeligt ønske om at begrænse statens pensionsudgifter, foruden at man vel nok kan sige, at mentaliteten ikke helt har ændret sig, så at man finder det naturligt, at der sker fuld ligestilling på dette område. Jeg konstaterer dog som et lille fremskridt, at reglerne om efterindtægt til enker efter tjenestemænd fremtidig også vil komme til at gælde for en kvindelig tjenestemand's efterladte ægtefælle.

Ligeledes vil jeg nævne en anden ændring, som jeg tillægger principiel betydning, næppe stor praktisk betydning. Ifølge denne bestemmelse har en afdød kvindelig tjenestemand's børn, for så vidt hun ved dødsfaldet alene havde forældremyndigheden over disse børn og forældremyndigheden ikke overgår til faderen, ret til børnepension, medens der tidligere skulle et særligt skøn til, om det kunne tilstås i visse tilfælde.

Det radikale venstre ser med sympati på, at forbedringerne i tjenestemændenes lønmæssige stilling går hånd i hånd med en sanering af pensionsforholdene, der indebærer besparelser for statskassen. Jeg tror, det er en ordning, som også tjenestemændene vil kunne være tilfredse med.

Hvad angår de nu ansatte tjenestemænd, har, som fremhævet af det ærede medlem hr. Henry Christensen, alle kommissionsmedlemmerne været enige i den foreslåede pensionsordning, hvorimod der ikke har været enighed om, i hvilket omfang en opretholdelse af en tjenestemand's ordning med selvstændige pensionsrettigheder for fremtidig ansatte var ønskelig. Inden for det radikale venstre gør sig på forhånd forskellige anskuelser gældende her, men hele folketingsgruppen, også det ærede medlem hr. Aage Fogh, indser, at en ændring af det traditionelle tjenestemand'sfor-